

ANDMEKAITSE INSPEKTSIOON

Lp Verner Elp

Teie 01.07.2024 nr
EE_NL_O_000265/2024ERGO Insurance SE
dpo@ergo.ee

Meie 31.12.2024 nr 2.1.-4/24/498-1266-19

Tagasiside andmetega tutvumise võimaldamise seire kohta

2024. a kevadel algatas Euroopa Andmekaitse nõukogu liikmesriikides ühistegevuse, mille eesmärgiks oli saada põhjalikum ülevaade sellest, kuidas on tagatud andmesubjektide õigus tutvuda andmetega, mis tuleneb isikuandmete kaitse üldmääruse (IKÜM) artiklist 15. Ühistegevusest võttis osa ka Eesti Andmekaitse Inspeksioon. Andmekaitse Inspeksiooni seire keskendus 2024. a andmesubjektide õiguste teostamisele kindlustussektoris, mille raames saadeti täitmiseks küsimustik ka ERGO Insurance SE-le (ERGO, andmetöötleja).

Täname seires osalemast. Käesolevaga toome välja ERGO vastuste analüüsimisel tuvastatud positiivsed tähelepanekud ja juhime tähelepanu ka töötlemise kitsaskohtadele.

1. Positiivsed praktikad:

- a) päringutele vastamise protseduuri reeglite kontrollimine andmekaitse spetsialisti poolt;
- b) müügitoe osakonna ja andmekaitse spetsialisti koordineeritud koostöö päringutele vastamisel.

2. Kitsaskohad:

- a) Andmetega tutvumise taotluste säilitamistähtaeg. ERGO säilitab teavet ja kirjavahetust andmesubjektide andmetega tutvumise taotlusega seonduvalt 3 aastat (vastavalt TsÜS-s sätestatud üldisele nõuete aegumise tähtajale).

Säilitamise piirangu põhimõtte kohaselt (IKÜM art 5 lg 1 punkt e) peavad vastutavad töötlejad tagama ka selliste isikuandmete (juurdepääsutaotlused ja nendega seotud kirjavahetus) asjakohased säilitamistähtajad ja suutma nende asjakohasust tõendada (IKÜM art 5 lg 2). Igasugune säilitamine peab olema objektiivselt põhjendatud. Siinkohal tuleks arvesse võtta, et koondandmete pakett, mis sisaldab kõiki taotluse esitanud andmesubjektiga seoses töödeldavaid isikuandmeid, annab mõnikord üksikasjaliku ülevaate andmesubjekti eraelust.

Säilitamistähtaeg peaks olema määratud objektiivsete kriteeriumite alusel ja dokumenteeritud põhjendustega. Vastutavad töötlejad peaksid tagama, et juurdepääsutaotluse teatis salvestatakse eraldi muust andmesubjekti käsitlevast teabest, mille suhtes võidakse kohaldada muid säilitamistähtaegu ning samuti muudest juurdepääsuõigustest vastutava töötleja organisatsioonis. Muud liiki dokumentide või kirjade kohustuslikke säilitamistähtaegu ei tohiks vaikimisi kohaldada. Vastutavad töötlejad peaksid hoolikalt hindama, kas need sätted hõlmavad tegelikult juurdepääsutaotluste edastamist, ja dokumenteerima oma hinnangu.

Seega tuleks andmetöötlejal analüüsida vajadust säilitada andmetega tutvumise taotluste, nendega

seotud kirjavahetuste ja vastustega seonduvaid andmeid ja vaadata üle määratud 3-aastase säilitamistähtaja proportsionaalsus ning vajalikkus.

- b) Juurdepääsutaotluste vastuvõtmise viisid. Suulise (nt telefoni teel) edastatud taotluse korral palub ERGO esitada taotlus digitaalselt allkirjastatud e-maili teel¹, st suulisi taotlusi vastu ei võta.

Selgitame, et vastutavad töötajad peaksid olema valmis juurdepääsutaotlust vastu võtma ja menetlema olenemata selle saamise viisist. Andmetega tutvumise õiguse kasutamiseks ei ole õiget ega standardset viisi ning andmesubjektil ei tohiks olla takistusi oma õiguste kasutamisel. Suunistes 01/2022 korratakse, et isikuandmete kaitse üldmääruses ei ole sätestatud mingeid ametlikke nõudeid andmetega tutvumise taotlustele, et vastutav töötaja hõlbustab andmetega tutvumise õiguse kasutamist ega tohiks keelduda andmetega tutvumise taotluse alusel tegutsemast, välja arvatud juhul, kui ta suudab tõendada, et ta ei suuda andmesubjekti tuvastada (IKÜM art 12 lõige 2). Seega tuleb andmetöötlejal läbi mõelda lahendused nende andmesubjektide taotluste lahendamiseks, kes soovivad taotlust esitada suuliselt, nt telefoni teel.

- c) Info vastuvõtjate kohta. Seoses isikuandmete vastuvõtjate loeteluga ei ole ERGO seni vastuvõtjaid andmesubjektidele loetlenud. ERGO hinnangul on vastav teave kättesaadav privaatsusteates, mistõttu ei ole ERGO pidanud vajalikuks eraldi teavet jagada.²

Selgitame, et andmesubjektidele IKÜM artikli 15 lõigete 1 ja 2 kohaselt antav teave peaks olema kohandatud konkreetsele andmesubjektile ja konkreetsele juurdepääsutaotlusele. Eelkõige tuleks olemasolevatele dokumentidele (nt privaatsusteatele) viidata alles pärast konkreetse juurdepääsutaotluse hoolikat hindamist. Ühelt poolt ei sisalda need dokumendid sageli kogu teavet, mida nõutakse IKÜM artikli 15 lõike 1 alusel. Teisest küljest ei pruugi kogu nendes dokumentides esitatud teave kehtida konkreetse andmesubjekti kohta, kohustades teda nõu ära arvama, milline teave konkreetset tema kohta kehtib (nt kui kaua täpselt tema andmeid säilitatakse). Selline praktika on vastuolus nii andmetega tutvumise õiguse eesmärgiga olla teadlik töötlemise seaduslikkusest ja seda kontrollida, kui ka vastutava töötaja kohustusega aidata kaasa andmesubjektide õiguste kasutamisele (IKÜM art 12 lõige 2). Seetõttu peab reeglina vastutav töötaja nimetama tegelikud vastuvõtjad, välja arvatud juhul, kui andmesubjekt ei ole otsustanud teisiti, kui neid vastuvõtjaid ei ole võimalik kindlaks teha või kui vastutav töötaja tõendab, et andmesubjekti juurdepääsutaotlused on ilmselgelt põhjendamatud või ülemäärased vastavalt IKÜM art 12 lõikele 5.

- d) Andmetega tutvumise taotluste sisu ja teabe täielikkus. Säilitamistähtaegadega seonduvalt teatab ERGO andmesubjektidele enamasti, et nende isikuandmeid säilitatakse 10 aastat pärast kindlustuslepingu lõppemist, et kaitsta end kindlustusvõtja nõuete vastu.³

Juhime tähelepanu, et andmete säilitamistähtaegu käsitlevad märkused peavad keskenduma andmesubjekti käsitlevatele konkreetsetele andmetele. Kui andmesubjekti isikuandmete suhtes kohaldatakse erinevaid säilitamistähtaegu (nt kuna kõikide andmete suhtes ei kehti seaduslik säilitamiskohustus), tuleb märkida vastavate töötlemistoimingute ja andmekategooriate kustutamistähtajad eraldi.⁴

---

¹ ERGO vastus p. 4.7

² ERGO vastus p. 5.7

³ ERGO vastus p. 5.8

⁴ Suunistes 01/2022 andmesubjekti õiguste kohta – õigus tutvuda andmetega, p. 118

Koondraport seire tulemustega avalikustatakse Euroopa Andmekaitsekoogu (EAKN) kodulehel jaanuaris 2025.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Annika Kaljula
jurist
peadirektori volitusel